עד שיראה פני הבית. וא"ת והא תנן בפ"ג דמעשרות (מ"ה) ומייתי ליה בסילהי יולדת דופן (נדה דף מז: ושם ד"ה מיזהו) מיזהו חלר שחייבה במעשר חלר טורית ומיזהו חלר טורית כל שהכלים נכנסים לתוכה ומיזן לומר דלרבי יהלי לימה חייבת במעשר עד שיראה פני הבית ופני החלר דהייט שיכניסנו דרך שער החלר לבית וכי תימר בסמוך לרבי יהלי בשעריך לאפוקי דרך גגות הו"מ למימר לאפוקי מכנים לבית בלא דרך שער החלר דל"ל היכי קאמר בסמוך ומ"ד לבית לבית מיזן לאפסר שטומד פועל בבית ותולם ובא דרך שער החלר ומיהו י"ל היכא שהתחלה טובה לחלר לו טומדת בחלר לו מיזן לריך לרחויי פני החלר מיזן דוקא בחותן (ג) שהקלטות תוך לחלר לריך שיכניסם דרך שער החלר וכן משמע (בפ"ג דמעשרות מ"ח) דתנן תחלה הטומדת בחלר תוכה לחתן וחתן

מאי נלו מסיפקסו בבדה · לח מלי לסטויי מדרבנן הוי כדמוכח בסוף המביא [כדי יין] (ביצה דף לה:) דהפי' מדרבנן לח קבע בגמר מלחכה לחודה דבחר גמר מלחכה בעינן שבח וחלר ומקח לקבוע וחס חתמר לדפריך מינים לר' יוחנן תקשה מינים על המשנה שמלריכה חלר לחבר גמר מלחכה בסוף המביח כדי יין (שם) ו"ל דהוה מלי למימר ולימעמיך לי כמי דחמת קישואין ולטופין בני גורן נינהו כמו חטין ושעורים ולכך לין לקשה על המשנה דמלריכה חלר דליכא לאוקמה במידי דלאו בני גורן ולא פריך נלח על ר' יוחנן ור' יוחנן דלחילו בחטין ושעורים מלרכי חלר ולבסוף כי מסני לי בעיח לימח דרבי יוחי לא מיירי נלח בזיחים ועוגבים מסני נמי פירכא דהכח:

לא מסיפקסו בבדה · לין לפרש הכניסן בבית דהח ליבעי לח מסמע הכי ועוד דפריך עד שיפקסו מיבעי ליה פירוש דהוה מסמע דלפילו הכניסס בבית לין חייב בשעבר עד שיפקסו חלמח ה"פ מסיפקסו בחוך הבית ותימה כיון דהכניסס לבית קודם גמר מלקה למחי חייבים מ"ם ממכנים חבוחה במון שלה דלחמר ר' חוסניח (פסחים דף ט·) דלפטור מן המשכר ולין לומר דהח דלחמר רבי חוסניח כדי שחהח בהמתו חוכלת ופטורה מן המשכר היינו קודם מירוח דח"כ לין זו הערמה ועוד בפ"ק דפסחים (דף ט. וסם) פריך ולין ספק מוניח מידי ודלמי (והחנן) [והחניח] חבר שמח והניח מנורה מליחה פירות לפילו הם בני יומן הרי הם בחזקת מחוקנין (דחזקה על חבר) כו' והח החם דוחלי טבל בפק בשעריהו ספק לח בשעריהו וקלחי ספק ומוניח מידי ודלמי ומבני החם ספק וספק הוח דלימור עביד כדר' חוסניח ושם היה לריך לשעריהו לחר מירוח מלי לחמר דלפילו עביד כר' חוסניח החמח שהם ממורחים חייב במשכר וחמלי הוו בחזקת מחוקנין וים לומר דוחלי חטין ושעורין שדרכן למרק בבבה ולהכניס בבית עם הפיקום: מחויבים לין ממורחים במשכר ח"ל לחו פני הבית ממורחים לבל קיטוחין ולטופין רגילות להכניסן בבית עם הפיקום:

עד מיפקסו מיבעי ליה · וכן דייק בסוף פרק חרבע מיסות (סנהדרין דף סו:) עד שחהח נעשרה (ל) מיבעי ליה ושם חחמר שלחי ר' יסמעחל בע"ז (דף נו· ושם ד"ה ר"ש) דלמר ר' עקיבח מסיקפה עד מיקפה מבעי ליה ללפוקי מחנח קמח דלומר מסירד לבור וים לומר דהחם ליכח למיבעי כי הכח לי נמי החם נקט מסיקפה לחפוקי ממ"ד דחניח בחר הכי מסיקפה ומסיקלה לחמ לחפוקי חוסס בן חרבעים יום ח"ל חייבי דחנח מסירד לבור לכך נקט בכולהו כן:

כי קחמר רבי יוחי בזיחים ועוגבים דלאו בני גורן נינהו · ולע"ג דחירוס וילהר כחיב (דברים יד) והיינו לחחר שדרכן לעשותם יין ומכל מקום ר' יוחי מיירי בשחין דעתו לדרכן חלח לחוכלן כך לחייב לעשר מן התורה ברחיים פני הבית ולע"ג דבפסוק לח מיבעי חלח עד שחמרח:

תירוס וילהר לבל דגן חין רגילות לחוכלו בבבלים ולכך לח מחייב לעשר חלח עד שחמרח:

ומה שור שחינו חוכל במחובר · במסקנת דרים שור חוכל במחובר והשתח חלכתי לח מסיק חדעתיה ובלאו הכי לח קחי ק"ו דחי ק"ו *ושם תחמר למחי מביח לפי המסקנת הוה ליה למיעבד ק"ו שחינו חוכל שור שחי מלוה להחיותו חוכל כו' וים לומר דניחח ליה לעשות קל וחומר מחלקה בשעת מלחקה שבח ללמוד:

[ופי' תוס' קדושין שו: ד"ה חמר קרא]

נידוי

[במס' ביצה לח מלחתי מפורש רק בכוונין דהכח מפורש מסי כ' לחמי כן]

[ביצה יב: מעשרות פ"ה ה"ב]

[ר"ל לעון וכ"ה בדפו"י עי' רש"י]

[עי' תוס' זבחים עו: ד"ה כל חדח ותוס' חולין כב: ד"ה ומהנח]

*סוגי"ה ליח ליה לדפוסי"ם. בפי' ר"ח ליכח לחמרים. בחוק הפוסקים פי' חוקי חוסי"ם חלמי"ד ואולי ר"ל חוסי"ם

בבבים כה: כי חבח לבבה בעלה ואכלה דעבים ובדיבי בולין דהוה מלחכתו בחלום: **מדם שהיו חוכל בחלום** · כלומר דלח חסכחן קרח בהדיח: **חס היו ענין לחדם במחובר** · דמחד מיניהו נפקא:

מכדי

בבבים כה: כי חבח לבבה בעלה ואכלה דעבים ובדיבי בולין דהוה מלחכתו בחלום: **מדם שהיו חוכל בחלום** · כלומר דלח חסכחן קרח בהדיח: **חס היו ענין לחדם במחובר** · דמחד מיניהו נפקא:

מכדי

דברים כה

עשר תעשר ואכלת ואלא מובר חבואתך דורש רבא אומר מקח מרבנן וקרא אסמכתא אלא מדרבנן ואקרא אסמכתא בעלמא אלא "בנפשך" למאי אתא לדרשא *בנפשך מה נפשך אם חסמת פטור אף פועל אם חסמת פטור מחים מר זוטרא *איזהו גורן למעשרות בקישואים ובדלועים משיפקסו ואמר רבי אסי משינטל פיקס שלהן מאי לאו משיפקסו "אפי' בשדה לא "משיפקסו בבית אי הכי "משיפקסו" עד שיפקסו מיבעי ליה אי תנא "עד שיפקסו" ה"א עד דנמר לפיקוסיהו קמ"ל "משיפקסו" מבי אחחולי פיקוסיהו מחים מר זוטרא בריה דרב נחמן הודנו למעשר לחייב עליו משום טבל משחנמר מלאכתן ואיזהו נמר מלאכתן מאי לאו הכנסתן אפילו בשדה לא הכנסתן לבית זה הוא נמר מלאכתן ואיבעית אימא כי קאמר רבי ינאי בזיחים ועוגבים דלאו בני גורן נינהו אבל חטין ושעורין גורן בהדיא כתיב ביה אשכחן אדם במחובר ושור בתלוש אדם בתלוש מנלן קל וחומר משור: *ומה שור שאינו אוכל במחובר אוכל בתלוש אדם שאוכל במחובר אינו דין שאוכל בתלוש מה לשור שכן אתה מצווה על חסימתו תאמר באדם שאי אתה מצווה על חסימתו ויהא אדם מצווה על חסימתו מקל וחומר משור: ומה שור שאי אתה מצווה להחיותו אתה מצווה על חסימתו אדם שאתה מצווה להחיותו אינו דין שאתה מצווה על חסימתו? אמר קרא °בנפשך" בנפשו של פועל: מה נפשו אם חסמתו פטור אף פועל אם חסמתו פטור ואלא אדם בתלוש מנלן אמר קרא °קמה-קמה" ב' פעמים אם אינו ענין לאדם במחובר תנהו ענין לאדם בתלוש אמר אדם בתלוש לא צריך קרא כתיב °כי תבא בכרם רעך מי לא עסקינן בשאכרו לבהמה ואמר רחמנא ליכול שור במחובר שור שאוכל בתלוש אינו דין שאוכל במחובר מה לאדם שכן אתה מצווה להחיותו תאמר בשור שאי אתה מצווה להחיותו מקל וחומר ומה אדם שאי אתה מצווה על חסימתו אתה מצווה להחיותו שור שאתה מצווה על חסימתו אינו דין שאתה מצווה להחיותו? אמר קרא °וחי אחיך עמך" אחיך ולא שור ואלא שור במחובר אמר קרא רעך" ב' פעמים אם אינו ענין לאדם במחובר תנהו ענין לשור במחובר רבינא אמר לא אדם בתלוש ולא שור במחובר צריכי קראי דכתי °לא תחסום שור בדישו"

מכדי

עשר תעשר ואכלת · תרי קרחי דסמיכי להדדי: **מנלח כשבח למחי מחח** · הוחיל ונבי לוקח נמי פטור פוטל ל"ל קרח: **מס חסמת** · קנלח דמים מנלח לחכול ולו בחזקה: **פטור** · מלחו דלח מחסוס ולח חילף מינה למיוכח מקל וחומר כדלקמן: **מיזמו נורנו של חבירו** · חורה חור **פירות למעשרות** · שיהח קרוי גורן

וגמר מלחכה לחסור בהן לכילח (ביצה) משיגמל פיקס שלהן והוח פרח הגדל ברחשו ודבוק בו ולחחר זמן הוח טופל בחלום: **עד שיפקסו מיבעי ליה** · דוחיל ולחשמועינן לחחת דלחח בים חינו קובע עד שיפקסו כי חיכבי ליה למיחבי והחחת דחניח "משיפקסו" לחשמועינן לחחת דמשיפקסו נחחייבו בכל מקום שהן: ר"ג גורנו למעשר להחחייב עליו משום טבל משחינמר מלחכתו ואיזו גמר מלחכתו הכנסתן: **מאי לאו בשדה** · ומחי הכנסתו לבירתו ותסיפתו לכרי (שם) כיצד: **לא הכנסתו לבית** · ולשון כניסה הוח: **כי קאמר ר' יוחי** · דבית קובע: **בעוגבים וזיתים** בעומדין לחכילה ולח הן בכלל חבואה ומשכר שלהן מן התורה וכיון דלאו בני גורן נינהו כניסתן לבית קובעתן שהין להם קביעות אחר: **מכל מקום וכו'** · והדחמר בעלמח (פסחים דף ט·) גבי חבר שמח והניח מנורה מליחה פירות מעיקרא חימור דלח טבול כרבי חוסניח דחמר חדם מעריס על תבואתו וכו' לית ליה הח' תירוחא דלח לחפי' בחטין ושעורין נמי חמרה רבי יוחי: **שור כחלוש** · לח חחסוס שור בדישו: **שחינו חוכל כמחובר** · כלומר דלח חשכחן ליה בהדיח: **שחתה מלווה להחיותו** · ומי חחיך עמך: "קמה קמה": "כי חבח בקמת רעך..על קמת רעך": **נלחח** · בגלחח העוגבים ובדיבי בולין דהוה מלחכתו בחלום: **חדם שהיו חוכל בחלום** · כלומר דלח חשכחן קרח בהדיח: **חס היו ענין לחדם במחובר** · דמחד מיניהו נפקח:

[נלקוט כה.]

כה א מיי' פ"ב מהל' מעשר הלכה ג:

כו ב מיי' שם הלכה ב:

כז ג מיי' פי"ב מהל' שכירות הל' ב סמג עשין לח טוש"ע ח"מ סי' שלו סעיף ג:

כח ד ה מיי' פ"ב מהל' מעשר הל' ח:

כט ו טוש"ע ח"מ סי' שלו סעיף ג:

ל ז מיי' פי"ב מהל' שכירות הלכה ג סמג לאוין קפד טוש"ע ח"מ סי' שלח סעיף ג:

הגהות הב"ח

(ל) תוס' ד"ה עד וכו' עד שהחה נעשרה היו מייב חלח על נעשרה מיבעי ליה:

נוסחא מקובל

א ר' חאלוה:

ב - אבל בחלוש קיבולין דף טו ע"ב תוס' ד"ה ר"ש נדכות דף כה ע"ב ד"ה ר"ש יבמות דף כו: ד"ה ר"ש ובעין חמחת. עיין תוס' כל' חגלה ועיין פרש"י

נוסחות לפנינו חאלה ⓐ

נוסחות לפנינו חאלה ⓑ

כ"ו נלחח מיומר

גליון הש"ם

תוס' ד"ה ומה וכו' ק"ו אמינו חמת. עיין קידושין דף טו ע"ב תוס' ד"ה ר"ש יבמות דף כה ע"ב ד"ה ר"ש נדכות דף כה ע"ב ד"ה אמינו טעמו

[ופי' תוס' קדושין שו: ד"ה חמר קרא]